

Nieuwsbrief Slachtofferbeleid

Nr 44, maart 2010

In dit nummer

Actueel

- Val kabinet en gevolgen voor Justitie
- Overleg met lotgenotenorganisaties

Actueel project VPS

- Landelijke bijeenkomst pilot vernieuwd slachtofferloket

Actueel organisaties

- Doelgroeponderzoek Schadefonds Gewelddsmisdrijven

Actueel Beleid

- Overvallenregeling

De Nieuwsbrief Slachtofferbeleid wordt maandelijks verspreid en is bedoeld om betrokkenen bij het slachtofferbeleid op de hoogte te houden van actuele ontwikkelingen. Meer informatie over het slachtofferbeleid is te vinden op www.justitie.nl onder 'recht en rechtsbijstand'.

Actueel

- Val kabinet en gevolgen voor Justitie

De Minister-president heeft zaterdagmiddag 20 februari het ontslag van de bewindslieden van de PvdA aangeboden aan Hare Majesteit de Koningin. Tegelijkertijd hebben de overige bewindslieden van CDA en CU hun portefeuilles ter beschikking gesteld. Hare Majesteit de Koningin heeft het ontslag van de Staatssecretaris van Justitie, mevrouw mr. Nebahat Albayrak, en de overige PvdA bewindslieden aanvaard. De Minister van Justitie is per direct ook benoemd tot Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Vooralsnog staat de huidige status van het kabinet het doorgaan met de noodzakelijke voorbereidingen voor wet- en regelgeving op het gebied van het slachtofferbeleid en de implementatie daarvan, niet in de weg.

- Overleg met lotgenotenorganisaties.

Op 12 maart 2010 is er overleg geweest tussen vertegenwoordigers van lotgenotenorganisaties en het Ministerie van Justitie. De lotgenotenorganisaties zijn hierbij geïnformeerd over de volgende onderwerpen:

- Wet Versterking Positie Slachtoffers: Op 15 december 2009 jaar is door de Eerste Kamer de wet Versterking positie slachtoffers in het strafproces aangenomen. De wet zal in principe per 1 januari 2011 in werking treden. Er is een voorbehoud gemaakt met betrekking de verplichte verschijning van ouders bij hun minderjarige kind. Hiervoor zullen de resultaten van een pilot en een onderzoek van het WODC worden afgewacht. In de nieuwe wet is een artikel opgenomen waarin staat aangegeven dat hetgeen voor slachtoffers geldt ook voor nabestaanden van toepassing is.
- Wet SGM: Eind 2009 heeft de Raad van State een advies gegeven bij de wijziging van de Wet schadefonds geweldsmisdrijven. Dit advies is nu verwerkt en de wetswijziging gaat naar de Tweede Kamer. Wanneer de Tweede Kamer het wetsvoorstel gaat behandelen is niet bekend. Waarschijnlijk zal dit vanwege de val het kabinet niet voor de zomer zijn. Door de wijziging van de wet worden de mogelijkheden voor nabestaan-

den voor een uitkering uit het fonds flink uitgebreid.

- Wet affectieschade: Op 23 maart 2010 heeft de Eerste Kamer de wet affectieschade behandeld. Na een hoofdelijke stemming is de wet verworpen.
- Protocol Maatwerk en zaakscoördinator OM: De zes slachtofferloketten in de pilot Vernieuwd Slachtofferloket testen nu het protocol Maatwerk uit. Na de testperiode zal het waarschijnlijk landelijk worden ingevoerd. Het protocol maatwerk gaat om de samenwerking tussen SHN, politie en het OM bij de ondersteuning van nabestaanden van slachtoffers van moord en doodslag. Het OM zet hiervoor een zaakscoördinator in, een nieuwe functie van het OM. Deze zorgt ervoor dat er beter dan nu overzicht is op de zaak en dat er een vast contactpersoon is voor de familierechercheur en de casemanager SHN. De zaakscoördinator coördineert als het ware de 'zaak' en heeft hiervoor overleg met de andere twee partijen. De zaakscoördinator loopt mee tot en met het hoger beroep.
- Bos/schade van het OM wordt medio 2010 openbaar. Bos/schade bevat normbedragen voor schadeposten (waarvoor geen bonnetjes meer zijn). De hoop is dat deze normbedragen uiteindelijk door rechters worden overgenomen.

Tijdens dit overleg hebben de lotgenotenorganisaties aandacht gevraagd voor de volgende punten:

- Slachtoffers c.q. nabestaanden zijn gebaat bij beter gemotiveerde vonnissen: Afgesproken is dat er wederom een bijeenkomst met rechters en officieren van justitie wordt georganiseerd om het belang van het rekening houden met slachtoffers te onderstrepen.
- Bij de rechtbanken wordt verschillend omgegaan met het spreekrecht. In hoger beroep werd bijvoorbeeld het spreekrecht niet gehonoreerd: Afgesproken is dat dit signaal aan de vertegenwoordiger van de Raad voor de Rechtspraak in de kerngroep wordt meegegeven.
- Er wordt door de politie verschillend omgegaan met het opnemen van aangiften. Dit wordt onwenselijk geacht. De lotgenotenorganisaties zijn erop geattendeerd dat er een klacht kan worden ingediend bij de politie als het proces verbaal niet is gemaakt, of van onvoldoende

kwaliteit is. Tevens is het mogelijk om de aangifte niet te ondertekenen indien je het er niet mee eens bent. Voor hulp hierbij kan contact met Slachtofferhulp Nederland worden opgenomen. Een aparte plaats voor slachtoffers/nabestaanden in de rechtszaal is wenselijk, zodat zij niet direct met familie/vrienden van de dader geconfronteerd hoeven te worden. In de kerngroep Slachtofferbeleid zal deze wens van lotgenotenorganisaties worden besproken.

Actueel organisaties

- Doelgroeponderzoek Schadefonds Gewelddsmisdrijven

Uit cijfers uit een onderzoek in 2007 blijkt dat er jaarlijks 28.000 slachtoffers zijn die een beroep zouden willen en kunnen doen op de wettelijke regelingen voor een financiële tegemoetkoming. In werkelijkheid doet maar een vijfde van de slachtoffers dit. Na de redenen hiervoor is nader onderzoek gedaan. Uit dit onderzoek bleek dat dit het gevolg is van onder meer het feit dat:

- 72% van de jaarlijkse slachtoffers van geweldsmisdrijven het Schadefonds niet kent;
- een deel van de slachtoffers geen behoefte heeft aan een uitkering;
- een deel van de slachtoffers bestraffing van de dader belangrijker vindt dan geld;
- er ook slachtoffers zijn die op andere wijze een vergoeding voor geleden schade zoeken.

Ook bleek uit het onderzoek dat het moeilijk is het juiste moment te bepalen om slachtoffers te wijzen op, dan wel te helpen bij het indienen van een aanvraag bij het Schadefonds. Dit komt omdat slachtoffers niet allemaal op hetzelfde moment in het verwerkingsproces openstaan voor het indienen van een aanvraag.

Het Schadefonds heeft naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek uit 2007 de afgelopen jaren al sterk geïnvesteerd in de samenwerking met de ketenpartners. Deze nieuwe onderzoeksresultaten zijn voor het Schadefonds reden om de samenwerking met verwijzende organisaties als Slachtofferhulp Nederland, GGZ-instellingen,

Slachtofferloketten, Steunpunten Huiselijk Geweld, organisaties die strijden tegen mensenhandel en onvrijwillige prostitutie, nabestaandenorganisaties en lotgenotengroepen verder te intensiveren. Zo zijn er bijvoorbeeld tussen het Schadefonds en Slachtofferhulp Nederland afspraken gemaakt om ervoor te zorgen dat meer slachtoffers (vaker) worden gewezen op de mogelijkheden van het Schadefonds.

Deze verdere intensivering van de ketenbrede benadering en samenwerking zal ertoe moeten leiden dat meer slachtoffers van geweldsmisdrijven de weg naar het Schadefonds weten te vinden.

Actueel Beleid

- Overvallenregeling

Op 9 februari 2010 heeft de minister van Justitie op de landelijke startbijeenkomst van de taskforce overvallen in Rotterdam verschillende maatregelen aangekondigd tegen overvalcriminaliteit. Één van de aangekondigde maatregelen is het beschikbaar stellen van € 3.000.000,- voor personen die in 2010 slachtoffer zijn geworden van een overval. Slachtoffers van een overval zullen na aangifte bij de politie op basis van deze regeling een aanvraag kunnen indienen voor een tegemoetkoming van € 1.000,-. Met dit geld kunnen preventieve maatregelen worden genomen om de kans opnieuw slachtoffer van een overval te worden, drastisch te verminderden.

Momenteel wordt bekeken op welke manier de regeling zo goed mogelijk kan worden vormgegeven. Naar verwachting zal de regeling op korte termijn worden gepubliceerd in de Staatscourant.

Colofon

Dit is een publicatie van:

Ministerie van Justitie | Directie Sanctie- en Preventiebeleid

Schedeldoekshaven 100 | 2511 EX Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag

T 070 370 7086 | F 070 370 7250

slachtofferbeleid@minjus.nl | www.slachtofferzorg.nl